

Brochure Kinderziekten en de Kinderopvang

KINDEROPVANG
SCHOONHOVEN

Inleiding

Bij Kinderopvang Schoonhoven komen kinderen van 6 weken tot 13 jaar. Deze leeftijdsgroep is extra bevattelijk voor het krijgen van infecties en kinderziekten. In deze brochure willen we de meest voorkomende kinderziekten en besmettelijke infecties beschrijven. Daarnaast geven we aan, in het belang van ieder kind, of uw zoon/dochter kan komen.

Wordt uw kind in de loop van de dag ziek, dan wordt er contact met u opgenomen. In overleg met de ouder(s) wordt de te volgen procedure vastgesteld.

We zijn ons ervan bewust dat het voor werkende ouders extra moeilijk is om een "ziek" kind thuis te laten. Toch stellen wij het belang van het kind en de groep voorop.

Omgaan met zieke kinderen op de kinderopvang.

In hoeverre kunnen "zieke" kinderen op de opvang komen?

Om hier een antwoord op te vinden wordt er naar de belangen van het kind, de groep/de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster en de ouders gekeken.

Uitgangspunten bij het bepalen of een kind (te) ziek is voor opvang kunnen zijn:

- het welbevinden van het kind
- hoeveel extra aandacht en/of verzorging heeft het kind nodig; kan dat gegeven worden en blijft er genoeg tijd over voor de andere kinderen
- is er besmettingsgevaar voor de andere kinderen en/of de leiding

Het kind

In het algemeen kan een kind op de kinderopvang blijven komen ook als het kind minder eetlust en energie heeft en als het tempo lager ligt dan normaal. Bij kinderen die echt ziek zijn is het gewenst dat ze thuis zijn. Thuis hebben ze doorgaans meer rust en kunnen ze andere aandacht en verzorging krijgen.

In het belang van het kind kan gekeken worden naar de volgende verschijnselen:

- a. hoe voelt het kind zich; is het huilerig, prikkelbaar, is het suf
- b. heeft het koorts
- c. spuugt het kind
- d. heeft het diarree
- e. hoest het kind
- f. heeft het moeite met ademen
- g. heeft het last van jeuk
- h. zit het onder de vlekken

Als u als ouder één of meerdere verschijnselen constateert bij uw kind, maar het kind voelt zich niet ziek, dan moet u dit toch doorgeven aan de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidsters/peuterspeelzaalleidsters. De pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster kan daar extra aandacht aangeven. Wordt het kind op de opvang zieker of neemt het aantal verschijnselen toe, dan wordt er contact met u opgenomen. In overleg met de ouder wordt bepaald wat het beste is voor het kind. De pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidsters/peuterspeelzaalleidsters zijn niet geautoriseerd voor het toedienen van bepaalde medicijnen (zoals zetpillen).

De groep (kinderen en pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidsters/peuterspeelzaalleidsters)

In het belang van de kinderen en de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidsters/peuterspeelzaalleidsters is het noodzakelijk om vast te stellen of een kind kan komen of niet. Dit is afhankelijk van het risico van de besmetting. Een gewone verkoudheid is wel besmettelijk, maar nauwelijks gevaarlijk. Een kind dat "gewoon" verkouden is hoeft dan ook niet thuis te blijven. Bij sommige kinderziekten geldt dat er al een mogelijke besmetting heeft plaats gevonden gedurende de incubatietijd; dus als er nog geen merkbare verschijnselen zijn. Daarbij komt dat de meeste kinderziekten niet gevaarlijk zijn en kinderen deze het beste in hun jeugd gehad kunnen hebben, omdat ze op latere leeftijd meer complicaties kunnen geven. Bij ziekten met een groter risico voor de besmette persoon zoals roodvonk, geelzucht e.d. is het in het belang van de groep dat het zieke kind niet in de groep komt.

De GGD adviseert in haar map infectieziekten wanneer een kind geweerd moet worden van de kinderopvang. Of uw kind de besmettelijke infectie heeft kunt u het beste laten constateren door uw huisarts. Een ziek kind heeft extra tijd en aandacht van de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster nodig. Het is aan de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster om na te gaan of dit niet ten koste van de andere kinderen gaat.

De ouders

Voor sommige ouders kan het een probleem zijn als hun kind door ziekte niet naar de kinderopvang kan. Wij hebben daar begrip voor en proberen dit aspect ook bij de afweging of een kind op de kinderopvang kan komen of blijven, te betrekken. Toch gaan wij ervan uit dat het belang van het kind en de groep voorop staat.

Wij verwachten van ouders dat als hun kind op de kinderopvang geplaatst wordt, zij vooraf oplossingen bedenken voor het geval hun kind door ziekte niet op de kinderopvang terecht kan of als het eventueel eerder gehaald dient te worden. Een noodadres moet bij ons bekend zijn. (Familie, vrienden, kennissen of bureu). Wij bieden wel de mogelijkheid om de gemiste dag binnen twee weken in te halen, indien de kindaantallen op de groep dit toelaten.

Doorgeven van ziekte

Indien uw kind door ziekte niet kan komen op de kinderopvang dan dient u dit voor 09.00 uur door te geven. Is uw kind weer beter dan is het wenselijk als dit de dag ervoor wordt doorgegeven.

Mocht uw kind twee weken of langdurig ziek zijn dan zal de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster contact met u opnemen om op de hoogte te blijven.

Kort samengevat:

- Een kinderopvang is voor gezonde kinderen; echt zieke kinderen horen voor hun rust en verzorging thuis.
- Kan een kind in de groep rustig meedoen en is er geen risico voor de groep dan kan het kind op de kinderopvang komen.
- Als de ouders opmerken dat hun kind zich "niet lekker voelt" geven zij dit door aan de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster.
- Wordt een kind op de kinderopvang ziek dan wordt er met de ouder(s) contact opgenomen. De pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster kan ouders verzoeken hun kind eerder op te halen.
- Bij het constateren van hoofdluis moet dit **altijd** gemeld worden aan de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster. Kinderen met hoofdluis mogen alleen op de opvang gebracht worden als zij behandeld zijn. Als er op de kinderopvang hoofdluis wordt geconstateerd door de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster worden de ouders/verzorgers ingelicht en moet het kind direct worden opgehaald en behandeld te worden.
- Als er bij een kind een besmettelijke ziekte is geconstateerd, moet dit **altijd** gemeld worden aan de pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster.
- De pedagogisch medewerker/peuterspeelzaalleidster meldt een besmettelijke ziekte via het mededelingenbord aan de ouders.
- Een kind kan weer naar de kinderopvang als het zich goed voelt.

Infectieziekten:

Dit zijn ziekten die van de ene mens op de andere worden overgedragen. De kans op besmetting neemt toe naarmate men meer contacten heeft. De meeste van deze infecties vinden plaats in de kinderjaren, vandaar de naam "kinderziekten". Het ziektebeeld van een kinderziekte is milder naarmate het kind jonger is.

Infectieziekten worden veroorzaakt door o.a. virussen en bacteriën.

Onder de virusziekten vallen o.a. rode hond, mazelen, waterpokken, bof, vierde - vijfde- en zesde ziekte.

Roodvonk wordt veroorzaakt door een bacteriële infectie.

Koorts:

Meestal is koorts een gevolg van besmetting door een bacterie of virus. In het algemeen kun je zeggen dat kinderen die koorts hebben (38,5°C of hoger) het beste thuis kunnen blijven. Rust

bevordert het herstel. Kinderen die 1 dag koortsvrij zijn kunnen weer naar buiten en naar de kinderopvang.

Hieronder worden de meest voorkomende aandoeningen bij kinderen en kinderziektes beschreven:

Verkoudheid:

Dit gaat vaak gepaard met hoesten en een loopneus. Sommige kinderen zijn chronisch verkouden door een chronische ontsteking van de amandelen en/of de neusbijholten. In dat geval is nader onderzoek gewenst.

Verkoudheid is besmettelijk, echter het risico voor degene die besmet wordt is klein. Een verkouden kind wordt daarom niet naar huis gestuurd.

Bof:

Een virusziekte met opzetten van de speekselklieren. Kinderen worden hiertegen gevaccineerd met de BMR-vaccinatie. Er is een klein risico van ontsteken van andere organen, en een zeer klein risico van verminderde vruchtbaarheid bij jongetjes, m.n. als zij de ziekte op oudere leeftijd doormaken. Wanneer het kind koortsvrij is, kan het naar de kinderopvang komen.

Diarree:

Diarree is meer dan 3x per dag dunne tot waterdunne ontlasting. Dit is erg besmettelijk. Wanneer er sprake is van bloederige diarree moet een kind thuis blijven, totdat bekend is waardoor de diarree veroorzaakt wordt. Bij kinderen onder de 2 jaar moet erg opgepast worden voor uitdroging.

Griep:

Plotseling opkomende ziekte met hoge koorts, hoofdpijn, pijn in de spieren en de huid. Bij kinderen kunnen soms stuipen optreden tengevolge van het snel oplopen van de temperatuur. Bij stuipen een dokter raadplegen. Het beeld van de griep wisselt nogal, afhankelijk van het virus dat de griep veroorzaakt. Het kind kan het beste thuis zijn i.v.m. de hoge koorts.

Hand, voet en mondziekte:

Een onschuldige virusziekte met pijnlijke blaasjes in de mond, op de handpalmen en voetzolen, misselijkheid en soms koorts.

De ziekte duurt een paar dagen en gaat vanzelf over. Na genezing bestaat een levenslange immuniteit voor het virus dat de ziekteverschijnselen veroorzaakt. Hand-, voet- en mondziekte kan door verschillende virussen veroorzaakt worden. Bij besmetting met een ander type virus kunnen daarom dezelfde verschijnselen opnieuw optreden.

Het verloop van de ziekte is niet ernstig, dus kinderen mogen komen, mits ze geen koorts hebben en gewoon met het normale ritme mee kunnen op de groep.

Hepatitis A/B(geelzucht):

Hepatitis A is een ontsteking van de lever die veroorzaakt wordt door een virus. De ernst van de ziekte neemt toe met de leeftijd. Onder de leeftijd van 6 jaar vertoont het kind niet altijd alle ziekteverschijnselen. Bij jonge kinderen kan de infectie zelfs geheel ongemerkt verlopen. De verschijnselen zijn koorts, gebrek aan eetlust, misselijkheid, pijn rechts in de bovenbuik, moeheid, het oogwit en de huid worden geel na een paar dagen, de urine krijgt een 'cola-achtige kleur', de ontlasting ontkleurt, lijkt op stopverf. Omdat hepatitis vaak zonder verschijnselen verloopt voor jonge kinderen, is niet duidelijk dat ze het hebben en mogen ze gewoon komen.

De verschijnselen voor hepatitis b zijn nagenoeg hetzelfde als voor hepatitis a. Met als verschil dat de ziekte zes weken tot zes maanden kan duren en meestal vanzelf over gaat. Een kleine groep mensen blijft het virus bij zich houden en kunnen steeds weer anderen besmetten. Hepatitis b is alleen besmettelijk via bloed-bloedcontact. Kinderen met hepatitis b mogen gewoon komen. Alle gevallen van geelzucht worden gemeld bij de ggd.

Hersenvliesontsteking:

De ziekte kan zowel door virussen als door bacteriën worden veroorzaakt. Beiden zijn ernstig. Kinderen jonger dan 18 maanden zijn zeer ziek: ze hebben hoge koorts en braken heftig. Daarnaast

zijn ze suf. Juist dit verschijnsel is alarmerend. Het wisselen van een luier wordt door het kind als pijnlijk ervaren. Kinderen ouder dan 18 maanden zijn ook zeer ziek. Zij weigeren voedsel en kunnen erge hoofdpijn hebben. Ook kunnen zij een stijve nek hebben. De kin kan niet meer op de borst gelegd worden. Bij het constateren van deze symptomen dient het kind in het ziekenhuis nader onderzocht en behandeld te worden. Het kind mag weer naar de kinderopvang komen na toestemming van de (huis)arts.

Hoofdluis:

Hoofdluis is een veel voorkomend en regelmatig herhalend probleem wat zich met name op de basisscholen voordoet. De hoofdluis verspreid zich zeer snel. Het is daarom ook belangrijk dat er direct behandeling plaatsvindt om verdere verspreiding te voorkomen.

Kinkhoest:

Kinderen krijgen op jonge leeftijd de DKTP prik waarvan kinkhoest een onderdeel is. Toch kunnen kinderen die ingeënt zijn kinkhoest krijgen. Indien uw kind langdurig zware hoestaanvallen heeft kunt u het beste contact opnemen met uw huisarts. Indien kinkhoest is vastgesteld zal de huisarts aangeven of uw kind naar de kinderopvang kan komen. Voor baby's kan de ziekte gevaarlijk zijn.

Krentenbaard:

Krentenbaard is een oppervlakkige infectie van de huid, veroorzaakt door bacteriën. Dit begint meestal met blaasjes rond de neus of mond, soms kan de infectie ook verschijnen op plaatsen die eerder stuk gekrabbd zijn, zoals bij eczeem of muggenbulten. Deze blaasjes barsten open en daarna komt er een honinggele korst op. De plekken breiden zich uit. Dit is zeer besmettelijk, ook het vocht uit de blaasjes. Het kind heeft meestal antibiotica nodig. Kinderen met krentenbaard mogen op de kinderopvang komen als de aandoening behandeld wordt.

Mazelen:

Virusziekte die erg besmettelijk is. Kinderen worden door de BMR vaccinatie hiervoor ingeënt, in het reguliere programma is dit met 14 maanden en 9 jaar.

Mazelen begint plotseling. De klachten kunnen zijn:

- koorts;
- niet lekker voelen;
- verkouden en hoesten;
- ontstoken ogen, waardoor iemand niet goed meer tegen licht kan;
- kleine witte vlekjes in de mond.

Na 3 tot 7 dagen komen vlekjes op de huid. Deze vlekjes komen eerst achter de oren en verspreiden daarna over het hele lichaam. De vlekjes voelen ruw, als schuurpapier. De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is 7 tot 14 dagen. Meestal is het 10 dagen. Sommige mensen kunnen erger ziek worden van mazelen. Ze krijgen bijvoorbeeld een oorontsteking of longontsteking. Heel soms overlijdt iemand door mazelen.

Hoe te handelen bij mazelen

1. Bij een vermoeden van mazelen bij een kind informeer je direct de ouders. Dring aan op een zo snel mogelijk bezoek aan de huisarts. Vang het kind afgezonderd van de andere kinderen op, totdat de ouders het kind ophalen. Maak een afspraak dat de ouders je informeren over de bevindingen van de huisarts, wel of geen mazelen.
2. Als je vanuit stap 1 te horen krijgt dat de diagnose mazelen is of ouders informeren je dat hun kind mazelen heeft, meld je binnen een werkdag aan de arts infectieziektebestrijding van de GGD in je regio dat er op je kinderopvang een besmetting met mazelen heeft plaatsgevonden. *Dit is een wettelijke verplichting.* De GGD onderneemt indien nodig actie en meldt de infectie aan het centrum infectieziekte bestrijding (Cib). Op deze wijze komt en blijft verspreiding van infectieziekten in beeld op plaatselijk en op landelijk niveau.
3. Informeer in overleg met je GGD alle andere ouders en medewerkers van de kinderopvang dat er een besmetting heeft plaatsgevonden. Ouders en medewerkers kunnen dan bij zichzelf en hun kinderen controleren op de klachten die zich voordoen bij mazelen.

4. Benoem in de communicatie naar ouders:

- a. De symptomen bij mazelen;
- b. dat zij zo spoedig mogelijk naar de huisarts moeten gaan bij een vermoeden van mazelen;
- c. dat zij een kind of volwassene thuis moeten houden bij een vermoeden van mazelen;
- d. je verplichting om te melden bij de GGD infectiebestrijding;
- e. dat zij het kinderdagverblijf op de hoogte houden i.v.m. de informatieplicht naar andere ouders. Hierbij zal de privacy van ouders en kind altijd worden gerespecteerd;
- f. informeer alle betrokkenen zo goed mogelijk, maar zorg ervoor dat informatie niet herleidbaar is naar individuele personen.

5. Informeer ook alle betrokkenen als de besmetting voorbij is.

Roodvonk:

Een besmettelijke bacteriële infectie. Het begint met koorts en een ontstoken keel, opgezwollen amandelen en een vuurrode tong. Na enkele dagen ontstaat uitslag over het hele lichaam dat een typisch gebied rond de mond vrijlaat. Besmetting vindt plaats via hoesten e.d.. Onbehandeld is het kind ongeveer drie weken besmettelijk. Na een penicilline kuur is de besmetting na 2 à 3 dagen verdwenen.

Er bestaat een risico van complicaties aan onder andere oren, nieren en hart. Kinderen die roodvonk hebben, en er niet meer ziek van zijn, kunnen naar de kinderopvang komen. In uitzonderingsgevallen kan er na overleg met de huisarts geadviseerd worden om zieke kinderen alleen na behandeling met antibiotica toe te laten op de kinderopvang.

Rode hond:

Een besmettelijke onschuldige virusinfectie. Kinderen worden door de BMR vaccinatie hiervoor ingeënt. Met name tijdens de eerste vier maanden van de zwangerschap kan het nadelige gevolgen hebben voor het kind.

Rode hond gaat gepaard met lichte vlekjes beginnend in het gezicht later verspreiden ze zich over het hele lichaam. Het kind voelt zich wat hangerig met lichte koorts, hoofdpijn, keelpijn en een pijnlijke stijve nek veroorzaakt door opgezette lymfeklieren in de hals en achter de oren.

De kinderen zijn vaak nauwelijks ziek. Indien de koorts achterwege blijft kan het kind naar de kinderopvang komen. Rode hond wordt wel doorgegeven via het mededelingenbord i.v.m. het gevaar voor zwangere vrouwen.

Tuberculose:

Tuberculose is een infectieziekte veroorzaakt door de tuberkelbacterie. Het wordt verspreidt door kleine in de lucht zwevende vochtdruppeltjes afkomstig uit de longen van het kind met open tuberculose. De verschijnselen zijn langdurige hoest, af en toe koorts, slechte eetlust, achterblijvende groei en hangerig en moe zijn. Een kind met open tuberculose mag niet op het kinderdagverblijf komen zolang het besmettelijk is, en ieder geval tot drie weken na de start van de behandeling. Hierover wordt overlegt met de ggd.

Vierde ziekte:

Deze ziekte komt alleen voor bij kinderen onder de 3 jaar. De ziekte lijkt enigszins op rode hond. Het begint met koorts. Pas als de koorts afneemt ontstaan vlekjes. De ziekte is niet besmettelijk en verloopt probleemloos. Wanneer het kind zich niet meer ziek voelt en geen koorts meer heeft, mag het naar de kinderopvang komen.

Vijfde ziekte:

Een onschuldige virusziekte met huiduitslag. De ziekte komt het meest voor bij kinderen in de basisschooltijd. Na enkele dagen met lichte koorts, ontstaan op de wangen felrode, bobbelige vlekjes. De uitslag verspreidt zich naar de romp, armen en benen en kan wat jeuken. Er ontstaan steeds meer vlekken, zodat soms de hele huid roze-rood is. Na 10 dagen is de uitslag meestal weer weg. De vlekjes komen soms terug in de zon of na een heet bad, maar verdwijnen weer snel. Wat betreft de besmettelijkheid hoeft een kind niet thuis te blijven, op het moment dat de diagnose gesteld wordt, is het kind niet besmettelijk meer. Bij een bevestigd geval van de vijfde ziekte, moeten zwangere moeders geïnformeerd worden, i.v.m. het gevaar voor het ongeboren kind als moeder de ziekte zelf niet doorgemaakt heeft.

Waterpokken:

Waterpokken is een besmettelijke virusziekte. Het kind krijgt koorts en uitslag. Over het hele lichaam kunnen rode bultjes ontstaan, zelfs in de mond, in het haar en op de oogleden. De bultjes worden blaasjes. Deze blaasjes jeuken erg. Door krabben kunnen de plekjes gaan ontsteken. Na enkele dagen verdrogen de blaasjes tot korstjes. Het kan twee weken duren voor de laatste korstjes weg zijn. Waterpokken is besmettelijk vanaf een dag voor het ontstaan van de blaasjes tot alle blaasjes zijn ingedroogd. De kans dat er al andere kinderen besmet zijn voordat je ziet dat een kind waterpokken heeft is zeer groot. Kinderen hoeven hierdoor, wat betreft de besmetting niet thuis te blijven.

Zesde ziekte:

Deze onschuldige virusziekte veroorzaakt hoge koorts. Soms zetten de klieren in de hals en achter de oren op. Na 3 tot 5 dagen daalt de temperatuur. Er ontstaan kleine lichtrode vlekjes in het gezicht en later ook op de romp. De uitslag jeukt niet en trekt binnen 1 of 2 dagen weg. Ook deze ziekte komt alleen bij kinderen onder de 3 jaar voor. Het kind mag weer naar de kinderopvang komen, als het koortsvrij is en zich niet meer ziek voelt.